

Program orientacji zawodowej dla klas I-VIII Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Janusza Korczaka w Nowogrodzie Bobrzańskim

PROGRAM PREORIENTACJI ZAWODOWEJ, ORIENTACJI ZAWODOWEJ I DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 IM. JANUSZA KORCZAKA W NOWOGRODZIE BOBRZAŃSKIM

Szybko następujące zmiany na rynku pracy i życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz poznawania siebie i świata przez całe życie.

Program zawiera: podstawy prawne, założenia ogólne programu, cel ogólny programu, treści programowe, cele szczegółowe / osiągnięcia uczniów, warunki i sposoby realizacji programu, weryfikację efektów zajęć, rekomendację, ewaluację programu oraz proponowane scenariusze zajęć / tematykę zajęć dla poszczególnych oddziałów, proponowane spotkania z rodzicami i innych działań związanych z doradztwem zawodowym.

PODSTAWY PRAWNE

Prowadzenia działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach reguluje m.in. ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia. Szczegółowe regulacje wprowadza rozporządzenie MEN w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Rozporządzenie MEN z dn. 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego:

Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (DZ. U. z 2018 r. poz. 996, 1000 i 1290) zarządza się, co następuje:

2.1. Rozporządzenie określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawa”, oraz wymagania w zakresie przygotowania osób realizujących doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

3.2.1 Publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego, publiczne szkoły, z wyjątkiem artystycznych, oraz publiczne placówki, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, realizują doradztwo zawodowe przez prowadzenie

zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

4. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I-VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

5. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników, oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego, rozumianych jako:

preorientacja zawodowa: ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy;

orientacja zawodowa: ogół działań o charakterze dydaktyczno – wychowawczym, ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I-VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy;

doradztwo zawodowe: uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

CELE PREORIENTACJI I ORIENTACJI ZAWODOWEJ ORAZ DORADZTWA ZAWODOWEGO

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej w klasie I – III szkoły podstawowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań i pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV – VI szkoły podstawowej jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

TREŚCI PROGRAMOWE – OBSZARY CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH

W programie uwzględnione cztery obszary celów szczegółowych, które równocześnie wyznaczają treści programowe preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego nadając charakter modułowy.

1. **Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. **Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całożyciowego poradnictwa kar

Cele szczegółowe programu

W obszarach:

1. POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach);
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego, uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele edukacji wczesnoszkolnej. Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu orientacji zawodowej dla klas I–III są spójne z celami preorientacji zawodowej w przedszkolu, orientacji zawodowej w klasach IV–VI szkoły podstawowej oraz doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I-III

1. POZNANIE SIEBIE

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS IV–VI

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO- ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU ORIENTACJI ZAWODOWEJ W KLASACH I – III

W klasach I – III szkoły podstawowej cele programu realizowane są:

- ❖ podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej (w ramach realizacji podstawy programowej)
- ❖ podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu
- ❖ wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych
- ❖ podczas innych działań związanych z orientacją zawodową realizowanych w szkole (Festiwal Talentów, spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, z rodzicami, wycieczki zawodoznawcze do przedsiębiorstw, instytucji publicznych).

W realizację programu orientacji zawodowej powinno zostać włączone otoczenie społeczno – gospodarcze, w szczególności rodzice, przedstawiciele instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym – zwłaszcza specjaliści z poradni psychologiczno – pedagogicznych, centrów kształcenie praktycznego, a także ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne, przedstawiciele zakładów pracy i pracodawców oraz innych instytucji edukacyjnych oraz instytucji działających na rynku pracy.

Wsparcie ze strony rodziców wzmacnia działania szkoły w tym obszarze, a przede wszystkim utrwala kształtowane postawy (w tym kreatywność, przedsiębiorczość i innowacyjność).

Orientacja zawodowa powinna być ukierunkowana na kształtowanie :

- proaktywnych postaw dzieci wobec pracy i edukacji ze zwróceniem uwagi na zasady etyki pracy jako fundamentu aktywności zawodowej;
- sprawczości, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu;

Zajęcia w ramach orientacji zawodowej prowadzone są z wykorzystaniem metod aktywizujących, dobieranych do wieku uczestnika, oraz celów zajęć jakie mają być osiągnięte.

**PROPONOWANE TEMATY ZAJĘĆ Z ZAKRESU PREORIENTACJI ZAWODOWEJ,
ORIENTACJI ZAWODOWEJ I DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024**

KLASA I	
1. Nauczyciel, bibliotekarz	mgr Jermakowicz Marzena mgr Janowska Joanna
➤ Powitanie szkoły.	
➤ Nasza szkoła, nasza sala.	
➤ W naszej szkole.	
➤ Jak się uczyć?	
➤ Moja ulubiona książka.	
➤ W bibliotece.	
2. Policjant	
➤ Bezpieczni w drodze do szkoły.	
➤ Na ulicy.	
3. Pielęgniarka	
➤ Zdrowe śniadanie.	
➤ Dzień jabłka.	
➤ Jesienna słota.	
➤ Zimowy wypoczynek.	
➤ Bezpieczne wakacje. Mali ratownicy.	

KLASA II	
1. Sprzedawca	mgr Dwornik Justyna mgr Kapusta Bożena
➤ Na zakupach	
➤ Basia i pieniądze	
➤ Ekologiczne zakupy	
2. Weterynarz	
➤ Przygotowanie do zimy	
➤ Wywiad z weterynarzem	

➤ Zwierzęta wokół nas	
3. Sportowiec	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Igrzyska olimpijskie ➤ Igrzyska paraolimpijskie ➤ Sport to zdrowie ➤ Czy zawsze trzeba wygrywać? ➤ Klasowe igrzyska sportowe ➤ Sporty zimowe 	

KLASA III	
1. Urzędnik	mgr Tomczyk Małgorzata mgr Długosz Ewa
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budżet domowy. ➤ Do czego służą pieniądze. ➤ Co można oszczędzać. ➤ Lekcja przedsiębiorczości. 	
2. Rolnik	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kajtkowe przygody. ➤ Zwierzęta i rośliny naszych pól. ➤ Prace polowe dawniej i dziś. ➤ Jesienne prace polowe. 	
3. Leśnik	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jesień w drzewach lasu. ➤ Jak jest urządzony las? ➤ Czym się żywią mieszkańcy lasu? ➤ Kłusownictwo. 	

KLASY IV - VI	
4. Kucharz/piekarz	mgr Jolanta Maliszak mgr Natalia Paczwa mgr Dorota Laskowska – Kabała Wszyscy nauczyciele uczący w klasach 4-8
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Charakterystyka zawodu ➤ Kuchnie świata ➤ Kuchnia lokalna ➤ Zasady łączenia produktów ➤ Bezpieczeństwo i higiena pracy kucharza/piekarza 	
5. Rolnik/pszczelarz	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nowoczesne rolnictwo (przyszłość rolnictwa w Polsce i na świecie) ➤ Rolnictwo w województwie lubuskim ➤ Innowacje rolnicze ➤ Jak pozyskać miód? ➤ Adopcja pszczół 	
Programista	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Specyfika pracy programisty ➤ Programista – zawód przyszłości ➤ Język programowania 	
---	--

KLASA VII - VIII	
6. Kosmetyczka	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ profesjonalna obsługa pacjentów. ➤ przeprowadzanie masaży relaksacyjnych. ➤ tworzenie makijażu na daną okazję ➤ diagnozowanie stanu skóry klienta. ➤ udzielanie porad kosmetycznych. ➤ dbanie o porządek na stanowisku pracy. 	
7. Dietetyk	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ planowanie, nadzorowanie i wdrażanie, żywienia ➤ profilaktyka i leczenie dietetyczne chorób dietozależnych ➤ ocena stanu odżywienia, sposobu żywienia i zapotrzebowania na składniki odżywcze pacjentów oraz wydawanie stosownych opinii ➤ planowanie i opracowanie jadłospisów i potraw wchodzących w skład poszczególnych rodzajów diet, zgodnie z obowiązującą klasyfikacją i zasadami żywienia 	
8. Fizjoterapeuta	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ kinezyterapia (leczenie ruchem), ➤ fizykoterapia (leczenie z wykorzystaniem czynników fizycznych), ➤ masaż leczniczy. 	
9. Dziennikarz	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dziennikarstwo radiowe ➤ Dziennikarstwo prasowe ➤ Dziennikarstwo telewizyjne ➤ Dziennikarstwo internetowe 	

WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU ORIENTACJI ZAWODOWEJ W KLASACH IV – VIII

W klasach IV – VIII szkoły podstawowej cele programu realizowane są:

- ❖ podczas zajęć związanych z kierunkiem kształcenia i zawodu
- ❖ wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- ❖ podczas innych działań doradczych realizowanych w szkole (np. projekty edukacyjne) lub poza nią (spotkania z przedstawicielami zawodów, udział w wycieczkach zawodoznawczych w zakładach pracy)

Działania związane z doradztwem zawodowym w klasach IV-VIII realizowane są przez całą kadrę pedagogiczną pod kierunkiem doradcy zawodowego lub osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły. Do realizacji programu powinni być włączeni rodzice, przedstawiciele instytucji oświatowych zajmujących się doradztwem zawodowym (specjaliści PPP, pracownicy placówek doskonalenia zawodowego, organy prowadzące szkołę, placówki kształcenia praktycznego) a także pracodawcy, przedsiębiorcy, Urząd Pracy, OHP, Uczelnie Wyższe itd.

Szczególną rolę na tym etapie odgrywają rodzice – dzięki własnym doświadczeniom i kompetencją zawodowym.

Zajęcia w ramach orientacji zawodowej prowadzone są z wykorzystaniem metod aktywizujących, dobieranych do wieku uczestnika, oraz celów zajęć jakie mają być osiągnięte.

Orientacja zawodowa powinna być ukierunkowana na kształtowanie :

- proaktywnych postaw dzieci wobec pracy i edukacji ze zwróceniem uwagi na zasady etyki pracy jako fundamentu aktywności zawodowej;
- sprawczości, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu;

WERYFIKACJA EFEKTÓW ZAJĘĆ – ZAMIAST OCENIANIA

Działania związane z doradztwem zawodowym mają wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania należy odwoływać się do autorefleksji i samooceny uczestników.

KLASY I-III

Założone cele powinny podlegać weryfikacji, a więc ocenie w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Może się odbywać poprzez:

- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć (odnoszące się zarówno do oceny przydatności samych sytuacji dydaktycznych, ale również umożliwiające ocenę przyswojenia poruszanych treści oraz ich przydatności);
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi uczniów na zakończenie lekcji);
- portfolio zawierające wymierne efekty pracy uczestników (w tymteczka sukcesów gromadząca wybrane przez ucznia prace – autoewaluacja);
- skale obserwacyjne dla prowadzących zajęcia uwzględniające wybrane czynniki np. motywację do pracy, zaangażowanie w pracę zespołową, kreatywność. Skale obserwacyjne mają jedynie wspomagać proces weryfikacji efektów zajęć, a nie go zastępować;
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców.

Należy zadbać o właściwą atmosferę i warunki sprzyjające otwartemu dzieleniu się przez uczniów wązami i refleksjami na zakończenie zajęć. Warto w tym celu umieścić w sali np. „Skarbiec myśł”, do którego uczniowie mogą wrzucać pytania i przemyślenia, o których nie chcieli mówić na forum klasy lub zabrakło na nie czasu.

KLASY IV – VIII

Działanie realizowane w ramach orientacji zawodowej mają wspierać uczniów w procesie przygotowania do wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania zachęca się do autorefleksji i samooceny:

Może się to odbywać poprzez:

- pytania ewaluacyjne do uczniów (umożliwiające uczniom np. samoocenę własnej aktywności na zajęciach, samoocenę stopnia zrozumienia / przyswojenia poruszanych treści, ocenę efektywności poszczególnych zadań lub sytuacji dydaktycznych, ocenę poczucia satysfakcji z pracy zespołowej);
- autorefleksję uczniów (swobodne wypowiedzi zarówno na rozpoczęcie, jak i zakończenie zajęć);
- obserwacje osiągnięć uczniów (np. z wykorzystaniem przez prowadzącego skal obserwacyjnych uwzględniających wybrane czynniki: np. motywację uczniów do

pracy na zajęciach lub poszczególnych zadań, zaangażowanie w pracę zespołową, kreatywność);

- analizę wytworów pracy uczniów;
- portfolio zawierające efekty pracy uczniów np. „Teczka moich osiągnięć”;
- ankiety ewaluacyjne dla uczniów i rodziców.

Proponowane sposoby weryfikacji mają ułatwić uczniom generowanie refleksji, przemyśleń, spostrzeżeń w kontekście poruszanych obszarów tematycznych.

Zatwierdzony na posiedzeniu RP w dniu 01.09.2023